

MONTSERRAT, Antoni

Jesuïta, viatger i cartògraf. Nascut a Vic l'any 1536, es va traslladar a Barcelona per fer estudis; allà establí amistat amb diversos jesuïtes i, segons sembla, féu coneixença amb el mateix Ignasi de Loiola. El 1558 va ingressar a la Companyia de Jesús, i l'any 1561 es traslladà a Portugal per ser ordenat sacerdot. Féu estudis a la Universitat de Coïmbra, i més tard passà a Lisboa, on va ser prefecte de Sant Roc, vicerector del col·legi de Sant Antoni i preceptor del rei Sebastià I de Portugal. L'any 1574 va ser destinat a la missió de la colònia portuguesa de Goa, a l'Índia, des d'on va iniciar un viatge per bona part de l'Àsia Central i la península Aràbiga. Va escriure la crònica dels seus viatges en quatre manuscrits, dels quals només es conserva l'anomenat *Mongolicae Legationis Commentarius*, referent a la seva estada a la cort del gran mogol. Aquest text és acompanyat per un mapa que, encara que és conegut com el «mapa de l'Himàlaia», abasta, també, àmplies regions de l'Índia, Afganistan i Paquistan. Hi apareixen més de dos-cents topònims i hi incorpora anotacions marginals. Els accidents geogràfics que s'hi remarquen apareixen en una gradació de colors que va des del vermell fins al marró fosc. Les coordenades geogràfiques que s'hi consignen són molt encertades per l'època en què va ser dibuixat. Es pren com a referència la línia de l'Equador, i s'hi dibuixa amb precisió la línia del tròpic de Càncer. A més de la serralada de l'Himàlaia, en la part nord s'hi consignen altres cadenes muntanyoses que per la seva disposició semblarien representar el Karakorum, l'Hindu Kush, el Pamir i les muntanyes

Sulaiman. El 1589, quan empenia un nou viatge cap a Etiòpia, va caure pres al Iemen i no va ser alliberat fins set anys més tard. No va poder recuperar-se dels estralls del captiveri, i morí a l'illa de Salsette el març de l'any 1600.

Bibliografia

- The Commentary of Father Monserrate, J. S., on his journey to the court of Akbar.* Oxford: Oxford University Press, 1922. [Traduït del llatí per J. S. Hoyland, comentat per S. N. Banerjee.]
- Ambaixador a la cort del Gran Mogol. Viatges d'un jesuïta català del segle XVI a l'Índia, Pakistan, Afganistan i Himàlaia.* Lleida: Pagès Editors, 2002. [Traducció i comentaris de Josep Lluís Alay i Ramón Sala.]
- Embajador en la Corte del Gran Mongol: Viajes de un Jesuita Catalán del siglo XVI por la India, Paquistán, Afganistán y El Himalaya.* Lleida: Editorial Milenio, 2006. [Traducció i comentaris de Josep Lluís Alay i Ramón Sala.]

Fonts: 3, 38, 132, 133, 134 i 135.